؟ هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

خبرنگار سینماگر

۷سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۶ ژوئن ۲۰۱۲ میلادی، نورا افرون، خبرنگار، نویسنده، فیلمنامه‌نویس و کارگردان آمریکایی بر اثر عوارض ناشی از بیماری سرطان خون در نیویورک درگذشت. افرون کار خود را با خبرنگاری آغاز کرد و ازدواج با کارل برنستاین یکی از دو خبرنگاری که «رسوایی واترگیت» و سقوط ریچارد نیکسون را رقم زد، او را در معرض توجه‌ها قرار داد، اما ورود افرون به عرصه سینما شهرتی بیش از پیش برایش به همراه آورد و دخالت در تهیه و تولید فیلم‌هایی چون «وقتی هری سالی را دید»، «بی‌خواب در سیاتل»، «جولی و جولیا»، «افسون شده» و... او را به چهره‌ای مهم در هالیوود بدل کرد. افرون سه‌بار نامزد دریافت جایزه اسکار شد و جایزه بفتا برای فیلمنامه «وقتی هری سالی را دید» دریافت کرد.

تذکره

فاتح قلمرو اینکا

۴۷۸سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۶ ژوئن ۱۵۴۱ میلادی، فرانسیسکو پیزارو، سیاح شهیر اسپانیایی در شهر لیما پایتخت پرو توسط زیردستان خود به قتل رسید. پیزارو ازجمله کسانی بود که بعد از کشف قاره آمریکا برای کشف ناشناخته‌های سرزمین جدید راهی آن‌جا شد و یکی از نخستین اروپایی‌هایی بود که اقیانوس آرام را از نزدیک مشاهده کرد. اما عمده دلیل شهرت او در تاریخ به کشف سرزمین پرو یعنی مأمن تمدن و امپراتوری اینکا بازمی‌گردد. پیزارو با کمک شارل پنجم پادشاه امپراتوری مقدس روم و ایزابلا ملکه پرتغال، در سال ۱۵۳۰ میلادی پرو را فتح کرد و ارتش ۸۰هزار نفری اینکاها را با نیرویی بسیار کمتر اما ورزیده در جنگ شکست داد! او سپس آتاهوالپا آخرین امپراتور اینکا را به قتل رساند و حکومت خود بر سرزمین ثروتمند پرو را تحکیم کرد. شهر لیما پایتخت پرو را باید حاصل ذوق پیزارو برای بنا کردن شهری زیبا قلمداد کرد، هرچند درنهایت همه این ثروت و قدرت به کارش نیامد و توسط برخی از زیردستان خود که سهم بیشتری از غنایم می‌خواستند، به‌قتل رسید.

فوکوس

سالوادور آلنده در کنار فیدل کاسترو - ۱۹۷۲

۱۱۱سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۶ ژوئن ۱۹۰۸ میلادی، سالوادور آلنده، بیست و نهمین رئیس جمهوری شیلی در سانتیاگو به دنیا آمد. او ۴۰سال به‌عنوان سناتور، نماینده و وزیر کابینه در دولت‌های مختلف حضور داشت و بعد از سه دوره شکست نهایتا در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۹۷۰ به پیروزی رسید. دولتی که مستعجل بود و در ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ با کودتای نظامی ژنرال پینوشه سرنگون شد. آلنده در این تاریخ هنگام بمباران کاخ ریاست جمهوری جان باخت، هرچند برخی عقیده دارند او قبل از ویران شدن کاخ با کلاشنیکف اهدایی از سوی فیدل کاسترو خودکشی کرده بود.

فرجام

کاشف گروه خونی

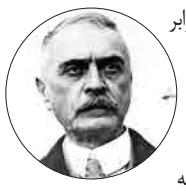

۷۶سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۶ ژوئن ۱۹۴۳ میلادی، کارل لندشتاینر، زیست‌شناس شهیر اتریشی در نیویورک درگذشت. عمده تلاش‌های لندشتاینر در عرصه علم زیست‌شناسی به مطالعه بر روی «خون» محدود بود و او یکی از نخستین دانشمندانی است که فهمید با کشف همه رمز و رازهای خون می‌توان بخش زیادی از بیماری‌ها را به زانو درآورد. تلاش‌های لندشتاینر سرانجام ثمر داد و او موفق شد یکی از بزرگترین کشف‌های تاریخ علم زیست‌شناسی و پزشکی یعنی تعیین گروه‌های خونی را به نام خود رقم بزند. این زیست‌شناس اتریشی در سال ۱۹۰۹ خون را در چهار گروه A و B و AB و O طبقه‌بندی کرد و البته این را هم توضیح داد که ویژگی‌های گروه‌های خونی از طریق وراثت منتقل می‌شوند. او در ادامه تحقیقات خود بر روی گروه‌های خونی، RH خون را نیز کشف کرد که به زبان ساده «منفی» یا «مثبت» بودن گروه خونی را مشخص می‌کرد. کارل لندشتاینر سرانجام در سال ۱۹۳۰ میلادی به خاطر این کشف بزرگ جایزه نوبل فیزیولوژی و پزشکی را از آن خود کرد. کشف بزرگ او باعث افزایش ایمنی انتقال خون شد.

دژاوو

غول شبه قاره

در دهه ۸۰ میلادی وقتی چشم همه به دعوای دلار و ین و زورآزمایی ایالات متحده و ژاپن در عرصه‌هایی چون اقتصاد، فناوری، درآمد ارزی و ارزش پولی بود، جمهوری خلق چین برنامه خود را برای به زنجیر کشیدن اقتصاد جهان طی ۳ دهه آینده می‌نوشت. درواقع غول زرد همچون لکه‌ای در چشم جهان رشد کرد و به اینجایی رسید که اکنون می‌بینیم، یعنی سومین اقتصاد بزرگ دنیا بعد از آمریکا و اتحادیه اروپا! امروز نیز تقریبا شرایط همانند آن سال‌هاست با این تفاوت که جای ژاپن را چین گرفته است و همه منتظرند تا ببینند نتیجه زورآزمایی پکن و واشینگتن در جنگ تعرفه‌ها به کجا می‌انجامد. چین امروز بزرگترین صادرکننده جهان محسوب می‌شود و از قضا عظیم‌ترین بازار خود را نیز در ایالات متحده جسته است. این میان دونالد ترامپ نیز دقیقا از همین دستاویز جهت تحت فشار قرار دادن پکن برای گردن نهادن به خواست‌های تجاری خود بهره می‌گیرد.

پرجمعیت‌ترین کشور جهان

وقتی از این می‌گوییم که شرایط همچون ۳ دهه قبل و بحبوحه جنگ ین و دلار است، چرا نباید منتظر ظهور یک قدرت جدید اقتصادی باشیم که توانایی به چالش کشیدن آمریکا، چین و اتحادیه اروپا را دارد؟ قدرتی که به‌زودی لقب پرجمعیت‌ترین کشور جهان را به دست آورده و آن قدر پتانسیل دارد که ۳۰سال راه طی شده توسط چین در وادی اقتصاد را در نیم یا حتی یک سوم آن یعنی ۱۰سال طی کند. بنا بر گزارش منتشره از سوی سازمان ملل متحد، هند طی ۸سال آینده از چین پیشی گرفته و به پرجمعیت‌ترین کشور جهان بدل خواهد شد. چین با یک‌میلیارد و ۳۹۷میلیون نفر تا این لحظه مقام نخست کشورهای دنیا به لحاظ تعداد جمعیت را از آن خود کرده اما پیش‌بینی‌ها حاکی از این است که در سال ۲۰۲۷ میلادی، جمعیت یک‌میلیارد و ۳۴۸ میلیونی فعلی هندوستان از مرز یک‌میلیارد و ۵۰۰میلیون نفر گذشته و چین را به مقام دوم خواهد فرستاد. جالب آن که در این سال چین و هند روی هم نزدیک به ۳میلیارد نفر جمعیت خواهند داشت که فقط چند صدمیلیون کمتر از یک دوم جمعیت کل کره زمین است.

رشد اقتصادی افسارگسیخته

چیزی که این میان هند را متمایز از دیگر کشورها می‌کند نه جمعیت آن که رشد اقتصادی سریع آن است. اگر تولید ناخالص داخلی را ملاک بگیریم هند هم اکنون با نزدیک به ۳هزار میلیارد دلار، رتبه هفتم را در اختیار دارد و با توجه به رشد اقتصادی پیش‌بینی شده برای آن، انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۸ میلادی این کشور جای ژاپن را گرفته و بر جایگاه سومین اقتصاد بزرگ دنیا تکیه بزند. رشد آهسته و پیوسته هند با توجه به این که کمتر از یک‌سال قبل نیز موفق شده بود در جمع کشورهای عضو گروه بریکس (اقتصادهای بزرگ نوظهور) برزیل و روسیه را کنار زده و به دومین قدرت اقتصادی این گروه - بعد از چین - تبدیل شود زنگ خطر را از همین حالا برای غول‌های اقتصادی دنیا به صدا درآورده است. خطری که در هیاهوی دعوای چین و آمریکا هنوز آن طور که باید و شاید جدی گرفته نشده است.

معما

ورود به عصر جِت

جنگ جهانی دوم را به واقع باید بستر اختراعات، اکتشافات و رشد فناوری در همه عرصه‌ها قلمداد کرد. با این که به‌نوعی موتور محرکه همه این پیشرفت‌ها «جنگ» بود و هدف دانشمندان کشورهای مختلف بر یافتن راهی برای کمک به برتری نظامی بر دشمن متمرکز شده بود، اما همین پیشرفت‌های نظامی در بُعدی دیگر می‌توانست برای تسهیل زندگی بشر مورد استفاده قرار بگیرد، که گرفت! یکی از مثال‌های بارز در تأیید این ادعا بی‌شک اختراع موتور جت است. تا پیش از آغاز جنگ جهانی دوم به نظر می‌رسید هواپیماهای ملخ‌دار به نهایت پیشرفت خود رسیده‌اند و دیگر از جایی که هستند فراتر نخواهند رفت، اما نیاز به برتری نظامی در آسمان باعث شد دانشمندان به فکر طراحی موتوری قوی‌تر بیفتند و این چنین بود که «جت» خلق شد و البته مثل همه پیشرفت‌های تکنولوژیکی مربوط به جنگ جهانی دوم، در این فقره نیز باز پای آلمانی‌ها در میان بود!

اختراع موشک، زمینه اختراع جت

هفتاد و پنج سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۶ ژوئن ۱۹۴۴ میلادی، با درگیر شدن یک جت «مسترشمیت ام‌ایی ۲۶۲» نیروی هوایی آلمان نازی با یک فروند جنگنده بریتانیایی «دی‌هاویلند موسکیتو»، نخستین برخورد رسمی بین یک هواپیمای جت و یک هواپیمای ملخ‌دار در جهان به ثبت رسید. این درگیری که درنهایت با پیروزی هواپیمای جت آلمانی به پایان رسید را شاید بتوان نقطه ورود جهان به «عصر جت» قلمداد کرد. با توجه به شباهت کارکرد موتور جت با سیستم پیشرانه موشک‌ها، طبیعتا مهندسان آلمانی به‌عنوان مخترع موشک قبل از بقیه متوجه شدند می‌توانند از قابلیت فوق در ساخت موتور هواپیما نیز بهره ببرند. موتور موشک با تخلیه گاز حاصل از احتراق سوخت، به پیش رفته و موتور جت نیز تقریبا با چنین مکانیزمی هواپیما را در آسمان نگاه می‌دارد، تنها با این تفاوت که موتور موشک در خلأ نیز فعال بوده اما موتور «جت» برای به سرانجام رساندن این فعل و انفعال احتیاج مبرم به اکسیژن دارد.

آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا!؟

مسترشمیت ام‌ایی ۲۶۲ معروف به «پرستو» را باید نخستین هواپیمای جت جهان به شمار آورد. مهندسان آلمانی کار روی این جنگنده سریع را پیش از شروع جنگ جهانی دوم آغاز کردند اما مشکلات مختلف از جمله ضعف آلیاژ مورد استفاده در ساخت بدنه، کُندی پیشرفت در بخش طراحی موتور و از همه مهمتر بی‌اعتمادی فرماندهان نیروی هوایی به این فناوری جدید، باعث شد به ثمر رسیدن پروژه «جت» تا سال ۱۹۴۴ که دیگر توانی برای آلمان باقی نمانده بود به طول بینجامد. اما با این حال، در طول حضور کوتاه‌مدت هواپیماهای جت بر پهنه آسمان اروپا، بیشترین تلفات به هواپیماهای متفقین وارد شد. طبق اسناد موجود در یک سال پایانی جنگ، مسترشمیت‌های آلمانی موفق شدند ۵۴۲ جنگنده متعلق به متفقین را سرنگون کنند و جنگنده‌های انگلیسی و آمریکایی نیز با توجه به ناتوانی در مواجهه رودررو، نهایتا توانستند تعدادی مسترشمیت را روی باند یا داخل آشیانه‌ها از کار بیندازند.

مسترشمیت Me262

جدول شماره ۱۷۲۶

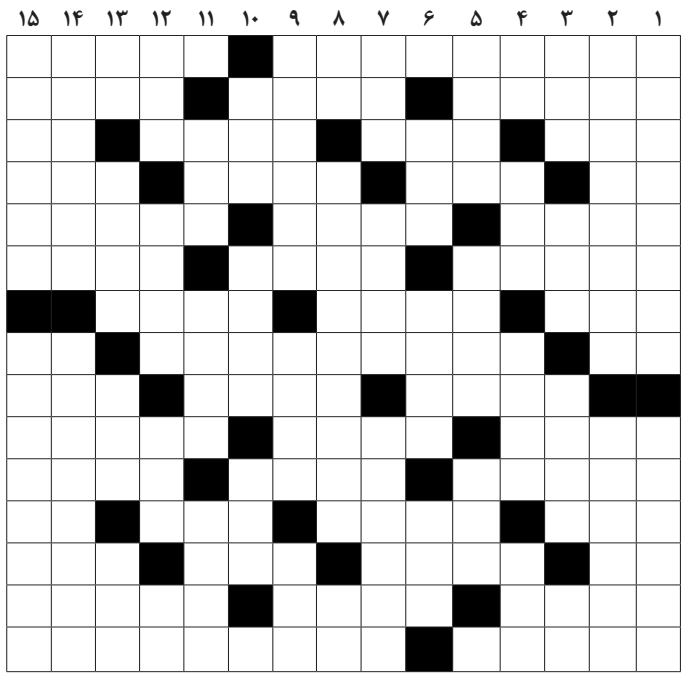

افقی

۱-رشد غیرعادی استخوان‌های بدن به دلیل ترشح بیش از حد یکی از هورمون‌های غده هیپوفیز-دام وتله
۲-پرنده ترازونشین-شتر تندرو-اسب باری
۳-بندگاه میان ساعد و بازو-برف آذری-تیغه ماه-اتاقک کشتی
۴-تکرار الفبای خوردنی-زه کمان-پیک کاغذی-وسنی
۵-پول بنگلادش-استخوان نازک روی سر انگشتان-شهر مقدس بوداییان
۶-صندلی دندانپزشکی-پیامبری ملقب به کلیم‌الله-فیلسوف فرانسوی صاحب اثر کاندید
۷-مخترع ماشین بخار-لشکریان-لقب شاهان ساسانی
۸-برج کج-آن که باعث رهایی کسی از غم یا گرفتاری می‌شود-کافی
۹-ابریشم-جایز و حلال-آن که بسیار فراموشکار است
۱۰-محتوا و دربرگیرنده-پاک-دهکده
۱۱-فضاپیمای اروپایی-رمان ماکسیم گورکی-خراب و فاسد
۱۲-تفریح کودکانه-سعی-ماه-مغرور
۱۳-تکرار حرفی-پول جمهوری آذربایجان-جامه کهنه-گریه کردن
۱۴-این جا و اکنون-آتشدان-به دست آوردن
۱۵-برنج پوست‌نکنده-نخست‌وزیر ترور شده لبنان

عمودی

۱-نمونه رایگان کالا-تبریک گفتن
۲-کاروان شادی-سردسیرترین استان ایران
۳-در گرو گذاشتن-لقب اروپایی-آهن ترکی-دخترلر
۴-او-نوشیدنی داغ-فدراسیون جهانی کشتی-شهری در خراسان قدیم
۵-آتشدان و مجمر-تجربه نشده-بدبو
۶-فلز ساختمانی-شادابی-خانه سنگ پشت
۷-ارسباران قدیم-لانه عقاب-غیرحرفه‌ای
۸-قدم یک پا-از نام‌های مستعار دهخدا-تاقچه بالا
۹-نام کپلر، ستاره‌شناس معروف آلمانی-جنگ-صفت سرو
۱۰-خوب و خوش-به‌طور کامل-عدد و شماره
۱۱-بچه سر به راه-جادوگر-کشتیبان
۱۲-طایفه و عشیره-صدای نوشیدن آب-نماز یک رکعتی-آزاده کربلا
۱۳-نت میانی-ستاره دنباله‌دار-خویشاوندی-پاک از هر چیزی
۱۴-جزیره-طلبکار
۱۵-لباس تازه پوشیده-گونه‌ای نمایش سنتی
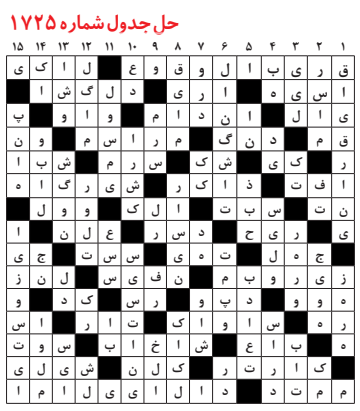
حل جدول شماره ۱۷۲۵